

tor egregius de se quedā talia prodere dignat̄ dicens Uideo aliam legem in mēbris meis repugnantē legi mētis mee. Ad yma quippe trahit̄ caro. ne extollat̄ spūs. ⁊ ad summa trahit̄ spūs ne substernat̄ caro. spūs leuat̄ ne iaceamus ī infimis. caro aggrauat̄ ne extollam̄ in sumis vñ sit certo moderamēte vt dū vnusquisq; scōp. iā q̄dem interius ad summa rapit̄ s; adhuc tēptat̄ exteri⁹ ne despatōis lapsū nec elatōis vitiū incurrat. qm̄ nec tēptatio exteri⁹ culpā pficit q; interior intētio sursum trahit. nec rursum intētio interior in subia eleuat q; tēptatio exteri⁹ humiliat duz grauat. sic itaq; magno ordine agnoscimus in interiori pfectu qd accipimus. in exteriori defectu qd sumus ⁊ miro mō agit vt nec de virtute quisq; extolli debeat. nec tēptatōe desperet q; dū spūs trahit ⁊ caro retrahit subtilissimo iudicis interni moderamēte infra summa ⁊ sup̄ infima in quodā medio oīa librat̄. hęc grego. **Filius**

Desidero etiā scire vtr̄ iusti ⁊ sancti viri in hac vita viuere possint sine minutis ⁊ venialibus pctis.

Ca IX Pater R

Silire debes qd q̄ impossibile ē hōiem aliquē nō venialiter peccare. ppter p̄tinuā p̄uersatōez quam gerit in terris. qd pbat bea. aug sic di. Impossibile ē hōiez aliquē nō peccare venialiter ⁊ nō hēe aliquā iordinatōez in sua sensualitate ppter p̄tinuā p̄uersatōez in terris. ex q̄ p̄trahit̄ aliq̄ macula ipuritat̄ in affectu. vel ruga obscuritat̄ in mēte. hęc aug. Vñ in hac corruptibili carne p̄stituri nequaq; valeamus sic viuere. vt nulla nos culpe delectatio possit pulsare. s; aliud ē p̄ cogitatōes illicitas tāgi. aliud ē illis assentire. De hoc bea. greg. Adhuc carnis cor

ruptibilis pondere grauari nequaq; viuere valemus. sic vt nulla nos possit culpe delectatō pulsare. s; aliud ē nolētem tāgi aliud p̄sentire ⁊ aīam p̄misi. Sancti aut̄ viri tāto euigilātore cētū cū spectatōe se custodiūt. quātō se pulsari finistris morib; vel trāsitorie delectatōe. hęc gre. **S** Vñ norādū p̄tēssatur idē bea. greg. xvij. moral. q̄ q̄dam sunt pctā que a iustis viris vitari p̄nt ⁊ sunt nōnulla q̄ etiā a iustis viris vitari nō p̄nt. cuius em̄ cor in hac corruptibili carne p̄stet. in sinistra cogitatōe nō labit. ⁊ tñ hęc ip̄a p̄ua cogitare peccare est s; dū cogitatōi resistit a p̄fusiōe sua aīmus liberat̄. Vñ s; in stoz ⁊ si libera ē a p̄uerso ope. aliquē tñ corruit in p̄uersā cogitatōez. ⁊ p̄tēssatur ergo labit q; saltem in cogitatione declinat. ⁊ tñ vñ semetip̄am postmodū flendo replendat nō h; q; ante se repat q̄ p̄sensum cadat. hęc greg. Quāuis igit̄ iusti viri per gr̄am sancti spūs adiuti p̄tra vitia carnis erigant̄ ⁊ virtutib; reluceant. nullus tñ est qui sine culpa vitā istā trāseat q̄ diu carnē corruptibilem portat. Si s; sine cōtagio eē nō valet. q̄ in hac vita tenebrosa virtutibus lucet. quātō vitiōez reatu obligati sunt. qui adhuc carnaliter viuunt. De hoc beatus greg. xvij. moral. sic dicit. Ece nōnulli p̄ donū spūs adiuti p̄tra infirmitates sue carnis erigunt̄. virtutibus emicāt. nullus tñ est q̄ sine culpa vitā trāseat. quousq; carnē corruptibilem portat. nec bene viuentiū mentes a pctōez maculis munde sunt. si remota pietate iudicent̄. q; apud districti iudicis oculos sua vnumquemq; corruptibilitas inquinat. nisi hunc quoridie gratia parentis tergat. Electorum quippe animus prodire ad libertatem iusticie nititur. sed adhuc cōpede infirmitatis tenet. ⁊ culpas quidez subigere

perfecte desiderat. sed quousque carnis
corruptio astringit eius vinculis etiam
cum non vult ligari. **T** Hinc itaque col-
ligantur quod peccatorum pondere pressi sunt
qui hoc de certare negligunt. si plene
culpam nec illi superant qui contra hanc vi-
tam pugnant. si ipsi quoque esse sine pra-
gio non valent. qui contra peccatis vite tene-
bras virtutibus lucent quanto reatu iniqui-
tatis obstricti sunt. qui adhuc carnalis vi-
vunt si a peccato liberi esse nequeunt qui iam
in celestibus desiderijs perversant. qui pec-
catorum pondera tolerant. qui carnis sue
voluptatibus dediti adhuc putredinis
iugum portant. **H**inc petrus ait. **S**i ius-
tus vix salvabitur. impius et peccator ubi
apparebit quod si illorum mentes vitia depri-
mant qui per celestis patrie desiderio affli-
gunt. quibus culpis subtracti sunt qui si-
ne ulla formidine se in carnis volup-
tate derelinquunt. **H**ec greg. **N**on
solum autem sancti viri se ab operibus pravus
custodiunt. sed etiam in cogitationibus su-
stantia se cautela circumspiciunt. ut sp-
iritaliter reprehensibiles ante oculos suorum
ris valeant assistere. sed tamen non possunt hoc
efficere nisi nunquam labantur per inordinata
tam cogitationem. **U**nde beatus greg.
moral. exponens illud. **Q**uis est vir
iudicet mecum veniat. sic ait. **S**cilicet viri
ita se in operibus suis deo auctore custo-
diunt. ut omnino de accusent exterioribus
non inveniatur. in cogitationibus vero su-
stantia se cautela circumspiciunt ut si si-
cervaleat semper irreprehensibiles ante in-
terni iudicis oculos assistant. sed quam-
tum agere possunt ne exterioribus labantur in
ope. tanto interioribus agere nequaquam possunt
ut nunquam labantur in cogitatione. huma-
na enim conscientia eo ipso quo ab intimis ces-
cidit. semper in lubrico est. **U**nde fit ut
etiam sancti viri frequenter labantur in corde.
Beatus ergo Job tam voce sua quam ex
voce aliorum electorum loquens dicit. **Q**uis

est qui iudicet et. **Q**uia enim in exte-
rioribus actibus unde reprehendat non
habet. libere accusatores querit. quod vero
etiam iustorum corda semetipsa nonnun-
quam de stulta cogitatione reprehendunt pro-
pter hoc fortasse subdit. **Q**uare tacens
sumus. **T**acens enim sumus qui de stul-
ta se cogitatione reprehendens apud se-
metipsum de mente conscientie mordeat. ac si ap-
te dicat. sicut vixit accusatorem exte-
rius nullum timerem. utinam sic vixissem
ut intra me metipsum accusatricem con-
scientiam non haberem. **T**acens enim sumi-
tur. qui intus in se invenit unde curet
hoc greg. **E**x his igitur dicitur supra et firm-
aug. firmissime tenere et nullatenus du-
bitare debemus etiam iustos atque sanctos
homines. exceptis qui puuli baptisati
sunt sine peccato hic minime vivere
posse. **N**ullus quippe sanctus et iustus ca-
ret peccato non tamen ex hoc definit esse san-
ctus. vel cum affectu teneat sanctitatem
non naturae viribus sed proposito ad iumen-
to per dei gratiam acquirimus sancti-
tatem. et ideo veraciter omnes sancti
pronuntiant se peccatores. quod in veritate
habent quod plangant. et si non reprehensibile
conscientie certe mobilitate et mu-
tabilitate praevaricationis naturae. **H**ec
aug. **X** Dicit etiam de eodem cassia-
nus in collatione patrum. **N**ota iustos et
sanctos viros non esse immunes a culpa
manifeste scriptura pronuntiat dicens
Septies in die cadit iustus. nec iusti-
cie esse praedictant lapsus fragilitatis
humane. quod multum interest inter sancti et
peccatoris hominis lapsum. **A**liud est admit-
tere mortale peccatum. et aliud est cogitati-
one que peccato non caret praevenerit vel igno-
rantie vel oblivionis agi errore. aut fa-
cilitate ociosi sermone offendere. aut ad
punctum a fidei theoria aliquid hesitare.
aut subtili quadam xenodoxie titillatione
pulsari. aut neccitate naturae aliquantisper

summa pfectōe recedere. **H**ec em̄ sunt septē genera lapsuū in q̄b̄ sc̄us vir licet nonnūq̄ cadat. tñ iustus eē nō desinit. hęc cassia. Et q̄uis vt sep̄ius iaz p̄missū ē nō possit hō etiā iustus ī hac vita positus sine pct̄is leuib̄ siue venialib̄ eē nō tñ d̄z ea amare s̄z viril̄ illis pur̄ ip̄e p̄r resistere et de die ī diē in puritate cordis ac corp̄is p̄ficere. vt possit ex hac vita eo mūdior trāsire. **D**icit de hoc richar. de sc̄o victore. **S**ic v̄ia l̄ia pct̄ā nunq̄ possumus q̄diu in hac corruptibili carne viuimus ad pur̄ de vita n̄a extirpare. tñ debemus sp̄ eoz expurgatōi insistere. et ad quotidiana puritatis incrementa studia n̄a innovare. Et beatus augu. in libro de v̄bis apli sic d̄r. **S**i dixerimus q̄ pct̄m̄ non h̄emus nosmetipsos seducimus. **H**is v̄bis docuit beatus iohānes. imo dñs p̄ iohannē in ista carne in isto corruptibili corp̄e in ista terra ī isto seclō maligno in ista vita tēpratōib̄ plena neminē hic viuere sine pct̄o absoluta penitentia ē nec expositōe indiget. **Q**uis est ei q̄ nō h̄eat pct̄m̄ sicut scriptura de nec infans cuius ē vnus diei vita sup̄ terrā. talis puulus pct̄m̄ nō fecit s̄z de parētib̄ traxit. **E**rgo nullo mō quisq̄ p̄t̄ dicere nō se habuisse pct̄m̄. s̄z accessit p̄ fidē ad lanacrū regeneratōis hō fidelis. et oīa dimissa sūt ei. iā sub gr̄a viuūt in fide mēbrū x̄pi factus ē rēplū dei factus ē. s̄z dixerit se nō h̄ere pct̄m̄ seip̄m̄ seducit et v̄itas in eo nō est. p̄sus mentis si dicat iustus sum. **N**ēo q̄ se dicat eē sine pct̄o s̄z nō tñ ideo debemus amare pct̄m̄. fr̄es et si nō simus si ne pct̄o. oderimus tñ ea et max̄ie nos a crimib̄ abstineamus q̄tū possumus etiā alienis pct̄is. **O**remus igit̄ vt d̄s dimittat nobis pct̄ā n̄a s̄z faciamus fin̄ q̄ d̄r. **D**imittamus debitorib̄ nostris et dimittetur nobis quotidie dici

mus hoc et quotidie facimus et quoti die fit in nobis. **N**ō hic sine peccato sumus. s̄z exhibimus hinc sine pct̄o q̄ vnusquisq̄ cū de corpore extierit dimittunt ei q̄ talia h̄ebat vt dimittent̄ de bita q̄ et quotidianis pct̄is dimittunt̄ et exit mūdatus. hęc aug. **A** **Q**ui liber religiosus ac timens deū nō solus debet a maiorib̄ pct̄is p̄tinere vt etiā a leuiorib̄ venialib̄ in q̄ntū valet cū adiutorio dei abstinere. nam displicet deo incuria in seruis suis. q̄ non curāt nec adhibent diligentiam nec resistunt q̄ntū valet etiā minorib̄ pct̄is q̄ sunt nōnūq̄ impedimenta susceptionis maioris gratie dei. vñ sp̄ solliciti simus. ne eius gr̄am p̄ negligentia n̄am quā nobis multipliciter eē necāriam cogit noscimus pdamus. **I**sta et q̄dā alia beatus bern̄. p̄m̄orat di. **I**uxta iustus deus nō mō q̄d fiat. s̄z quo aīo fiat p̄t̄ derat. **N**emo q̄ dicat in corde suo leuia sunt ista nō curo corrigere. non est maḡnū. si in istis maneat venialib̄ pct̄is. hęc em̄ impententia est blasphemia in sp̄m̄ sanctū. **E**radicari tñ et extirpari a cordib̄ nostris oīno non poterit malicia. donec in mūdo fuerimus quātum liber p̄feceris. erras si putas v̄ria et mortua. velis nolis ītra fines tuos habitabit vitiū. **R**eusus subiugari p̄t̄ exterminari nō potest pct̄m̄ q̄ est mortuus aīe et corruptio mentis auferri nō poterit. donec liberemur. reprimi q̄t̄ debet et p̄t̄ p̄ gratiā dei vt non regnet in nobis sed non eijc̄ nisi in morte q̄ sic decerpimur vt aīa sepef a corpore. **A**ffectiones em̄ aīe dum in hoc puluere gradimur ex toto mūde esse nō possunt. aliq̄n̄ vanitati. aliq̄ndo voluptati aliq̄n̄ curiositati plusq̄ oportet cedere animus vel ad horam. in multis enim offendimus omnes. veruntamen ne inopremnat aut p̄pendat. impossibi

le enim est cum eis posse saluari. impossibile est ea dilui nisi per xpm et a xpo. nec ideo tñ p eis necesse est nimis esse sollicitos. ignoscit facile imo et liberet si nos ignoscamus. in hmoi nãq; ineuitabilib; et negligentia culpabilis e. et timor immoderatus et ipatienstẽ perandus. qz damnatio nõ est his qui sunt in xpo ihesu. p cupiscencie sensus absq; p sensu. et hec gratia nobis pferẽt ut nobis p cupia non noceat. sed tñ a p sensu abstinemus tñ ad humilianos p cupiam adhuc paritur uiuere in nobis. et grauer affligere. ut sentiamus quid nobis gta pferat. et sp adhilins auxiliũ recurramus. Sic de minorib; istis peccatis pia dispensatõe agitur ut non pmitus auferant. sed cuz illis erudiat nos deus. ut cũ minima cauerẽ nõ possumus certi simus q nõ nostris virib; maiora superemus. sempq; timorati et aĩo solliciti simus quõ eius grãm non amittamus. quã nobis taz multipliciter necãtiam esse sentimus hec bern. **B** Et qz fm aug. etiam sub gratia positus in hac mortali vita difficile est omnimode implere quedã legis pcepta. ut est illud. Non pcupisces etc. Unde xps per infirmitates carnis sue sacerdos factus impetrat nobis indulgentiã. etiã hanc legẽ adimplens. ut qd ex nostra infirmitate minus implere possumus. eius perfectõe recuperemus cuius capitis membra facti sumus. hec aug. Cum igit sine peccatis minutis in hac vita esse non valemus. necesse est ut p dimittẽdis illis pces sedulas ad dñm fundamus. orõnem dñicam frequẽter dicendo. que efficaciam magnã in talib; habet. Unde angust. de quotidianis leuibus peccatis sine quib; hec vita nõ ducit quotidiana oratio fidelũ satisfaciat. **C** Unde ppter leuia peccata sine quib;

esse nõ possumus inuenta est oratio dominica. que quotidiana delet peccata. per hanc nobis saluator voluit ostendere quantumlibet iuste in huius vite caliginem uiuamus non nobis deẽ peccata p quib; dimittendis debeamus orare. **Hec aug.** **D** Et notandus q scĩ viri et deuoti peccata minuta et quotidiana que nequaq; possunt vitari p penitentiã et p punctõem seu lacrimas solent assidue abluere. ut in p spectu sui p ditoris valeant sp pulcri et mudi inueniri. et quib; interdũ peccando venialiter a iusticia declinent. tñ per assiduum ablutõem p punctõem suam iusticiam semp retinent. Unde beatus gregorius sup cantica exponens illud. **T**ota pulchra es amica mea. et macula nõ est in te. sic dicit. Cum sit scriptus. nemo uiuit sine peccato. nec infans cuius uita est vnus diei super terram. quid est q sponsa tua pulchra dicitur et sine macula. cũ alibi scriptũ est. **S**i dixerimus qz peccatum non habemus ueritas in nobis non est. Sed dum sancta anima a peccatis quotidianis se per penitentiã mundat. dũ quotidie peccata minuta cũ lacrimis abluit et a maiorib; se obseruat quib; frequẽter peccet. per assidua tamẽ pñiaz mundiciã suã assidue seruat. **Hic** em̃ alibi precipit sp sine stinẽta tua candida. **E**t illud. iustus ex fide uiuit. quib; em̃ mox ut peccat a iusticia declinet. tñ dũ sp credit q iustificat impius et assidue sub eius fide pctã deflet. et p assiduas ablutões iusticiã suã retinet. hec gregorius. Cuz ergo sine pctis minutis nemo in hac vita eẽ valeat. necẽ est ut in oĩ studio inuigilemus quatenus uirtus quibuscunq; fortiter resistamus et in tali proposito iugiter pseueremus. qz uirtus a nobis effugata iterũ redeit et extincta reaccendunt. Cũ siue sit senex siue iuuenis errat si putat uirtus emoz

tua et non magis oppressa ergo semper est illis resistendum. De hoc bern. sic dicit. Quis ita ad integrum superflua referavit ut nihil habere se putet putatione dignum credite mihi et purata repullulat et effugata redeunt et reaccendant extrinseca et sopita excitantur pariter ergo semel purasse sepe putandum. imo si fieri posset semper. quia semper crescit quod putari oportet. siue sis senex siue iuuenis in corpore manens profecto erras. si puta vitia emortua et non magis oppressa. Unde in tanto discrimine consilium est observare diligenter et morum renascentium vitiorum capita apparebunt prompta severitate succidere. hoc bern. Considerantes igitur miseriam et paupertatem nostram quod in peccato concepti sumus quod frequenter per diversas temptationes impugnamur postulemus a domino nostro auxilium gratie sue. ut tot incursumus temptationum resistere et prevalere valeamus. **E**cum vero per gratiam dei cogitationes immundas et motus inordinatos carnis eicerimus non nobis hanc victoriam et mundiciam tribuamus. sed deo qui solus mundus est et mundare prevaleret immunda. De hoc beatus gre. xi. moral. exponens illud Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine sic ait **I**s qui per se solus mundus est mundare prevaleret immunda. homo enim in corruptibili carne vivens huius temptationum immundicias impressas in semetipso. quia nimis eas traxit ab origine. ipsa quoque propter delectationem carnis eius conceptio immundicia est. unde ps. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. hinc est ergo quod plerumque temptat nolo. hinc est quod immunda queque in mente patitur. quis ex iudicio reluctetur. quia conceptus de immundicia dum ad mundiciam tendit. hoc conatur vincere quod est. Quisquis autem occulte temptationis motus atque im-

mundiciam cogitationis eicerit nequaquam sibi suam mundiciam tribuat quia de immundo conceptum semine nullus facere mundum potest nisi is qui mundus per semetipsum factus est. Qui igitur iam ad locum mundicie pervenit. conceptiois sue viam respiciat per quam venit atque inde colligat quod ex sua virtute non habet mundiciam vivendi. cui de immundicia factus est iniciu subsistendi. hoc gregorius. **F**ilius

Secrete cupio vestrum spiritus maligni occultas cogitationes cordis intelligant.

Ca. X. Pater.

Secrete debes quod diabolus interiores cogitationes a te videre vel intelligere non valet. nisi quantum per exteriores motus corporis aliqua comiceret potest et agnosceret. nam secreta cordis solus deus novit. nec credendum est malignos spiritus illabi a te quod soli deo possibile est hoc facere. quod eam creavit. quod cogitationes hominum et internos motus atque abditas mentis solus inspicit et plustrat. De hoc beatus aug. sic dicit. iterum cogitationes a te diabolus non videt certissimum est. sed moribus corporis et affectionum indicia colligi experimere vidimus. **S**ecrete autem cordis ille solus novit. ad quem dicitur. Tu solus nosti corda filiorum hominum. **D**e mones enim non credimus subtiliter illabi a te. Illabi autem menti illi soli possibile est. qui creavit eam. De hoc etiam serenus abbas in collatione sua sic ait. Non enim si carnis spiritus viz malignus admisceat idcirco et a te quod idem spiritus est. non ita vni posse creditur ut eam quoque similiter sue nature reddat capacem quod soli est trinitati possibile. que firmius in intellectu nature efficitur penetrare ut non solum circumspiciam eam atque ambire. sed etiam illabi ei et velut in